

සා. පෙළ. සිංහල - තද්ධිත

ඒකකය - 17 වැඩිපොත - 1

- තද්ධිත ගැඹිණිව
- පෙළ පොත අභ්‍යාස හා පිළිතුරු

(පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න ද ඇතුළත් කර ඇත.)

(ඔළුතුරු සහනය)

සැකසුම - නිසිත හෙට්ටිආරච්චි
(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

{ 17 ඒකකය - තද්ධිත : පෙළ පොත සියලු අභ්‍යාස සමඟ ඒකකයේ තද්ධිත කොටස සම්පූර්ණයෙන් ආවරණය වන පරිදි සකස් කර ඇත. }

17. ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම - තද්ධිත

- ප්‍රත්‍යයාර්ථ ශබ්ද හෙවත් ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම සිංහල භාෂාවෙහි පද සෑදෙන ක්‍රමයකි.
- ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම යන යෙදුම සැදී ඇත්තේ (ප්‍රත්‍යය + අර්ථ) යන පද දෙක එක් වීමෙනි. ඒ අනුව ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම යනු ප්‍රත්‍යය නිසා අර්ථ ගැන්වෙන නාම යන්න යි.
- ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම සඳහා කුමාරතුංග මුනිදාස මහතා භාවිත කළේ ප්‍රත්‍යය සංග්‍රහ නාම යන වචන ය. ඒ සඳහා ම සිංහල භාෂාවේ නම් ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයේ නියෝග ඒ. පෙරේරා පියතුමා සඳහන් කර ඇත්තේ ප්‍රත්‍යයාර්ථ ශබ්ද හෙවත් පසරුත් සද යන්න යි.
- ප්‍රත්‍යය භාවිතයෙන් අර්ථ ගැන්වීමට භාෂාවෙහි මුල් වන්නේ නාම ප්‍රකෘති හා ධාතු ප්‍රකෘති යන භාෂාංග දෙක ය. නාම ප්‍රකෘතියක් යනු නාම පදයකට මුල් වන කොටස යි. ධාතු ප්‍රකෘතියක් යනු ක්‍රියා පදයකට මුල් වන කොටස යි. මේ භාෂාංග දෙක සඳහා කිසියම් ප්‍රත්‍යය එක් වීමෙන් නාමාර්ථයක් ලැබේ නම් ඒවා ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම වේ. සිංහල භාෂාවේ ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම දෙකොටසකි.
 1. නාම ප්‍රකෘතියකට ප්‍රත්‍යයක් එක් වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම -
 2. ආබ්‍යාත ප්‍රකෘතියකට ප්‍රත්‍යයක් එක්වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම -

තද්ධිත

- තද්ධිත යනු (තත් + නිත) යන පද ඇසුරෙන් සෑදුණකි. තත් + නිත යන්නේ අර්ථය ඒ හා යෙදුණු ඊට යෝග්‍ය වූ යන්න යි. එක් නාම ප්‍රකෘතියකට ප්‍රත්‍යය එක් කළ විට තැනෙන නාම පදය මුල් පදයට අනුරූපව සකස් වන නිසා එම ක්‍රියාවලිය තද්ධිත යනුවෙන් හඳුන්වා තිබේ. මේ තද්ධිත යන්න අපේ ඛසට ලැබී ඇත්තේ සංස්කෘත හා පාලි විශරණ ඊති ඇසුරෙනි.
- තද්ධිත නාම සකස් කර ගත හැකි තද්ධිත ප්‍රත්‍යය යෙදුණු පද දාහතරක් සිදුත් සඟරාවේ දැක්වේ. අනතුරුව එබඳු ප්‍රත්‍යය 23ක් කුමාරතුංග මුනිදාස මහතා ඉදිරිපත් කර තිබේ. ඒ මෙසේ ය.

ඉ, මුවා, මය, වත්, මත්, තර, තම, ඉති, අට්, අටු, අස්, අත්, ඛ, තා, ආණ, අණු, අණි, අ, එක්, උ, අළ, ආ, උතු

1. ඉ ප්‍රත්‍යය

- i. එහි වූයේ යන අර්ථය - භූතාර්ථය

ගමෙහි වූයේ ගැමි	- ගම් + ඉ	=
රටෙහි වූයේ	- රට + ඉ	=
- ii. එහි නියුතු වූයේ යන අර්ථය - නියුක්තාර්ථය

තොටෙහි නියුතු වූයේ තොට්	- තොට + ඉ	=
දහමෙහි නියුතු වූයේ	- දහම් + ඉ	=
අයකමෙහි නියුතු වූයේ	- අයකම් + ඉ	=
නැවෙහි නියුතු වූයේ	- නැව් + ඉ	=
- iii. එය දැනී යන අර්ථය - ජානනාර්ථය

ශිල්ප ශාස්ත්‍රය දන්නේ	- ශිල්ප + ඉ	=
නැකත් ශාස්ත්‍රය දන්නේ	- නැකත් + ඉ	=
- iv. එය ම යන අර්ථය - ස්වාර්ථය

අඳුර ම	- අඳුරු + ඉ	=
මැඳුරෙහි ම	- මැඳුරු + ඉ	=

2. මුවා , මය ප්‍රත්‍යය

- එයින් කරන ලද, එම ස්වභාවය ඇත යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

රනින් කරන ලද	- රන් + මුවා	=
	- ස්වර්ණ + මය	=

මැණික්වලින් කරන ලද	- මිණි + මුවා	=
	- මාණික්‍ය + මය	=
සෙලින් කරන ලද	- සෙල් + මුවා	=
	- ගෞල + මය	=

2.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. යකඩයෙන් කරන ලද -
2. පලිගුවෙන් කරන ලද -
3. රිදියෙන් කරන ලද -
4. ලියෙන් කරන ලද -
5. තන්තු ස්වභාව ඇති -

3. වත් , මත් ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය දෙක ම ඇත්තේ ය යන අර්ථයෙහි යෙදේ.
- පෙර පදයේ අග අකුර හල් අකුරකින් හෝ අ, ආ, ඵ, ඵ් යන ස්වරයකින් හෝ අවසන් වූ කල ඇත්තේ ය යන අර්ථය සඳහා වත් ප්‍රත්‍යය යෙදෙයි.

සිල් ඇත්තේ	- සිල් + වත්	=
ගුණ ඇත්තේ	- ගුණ + වත්	=
නුවණ ඇත්තේ	- නැණ + වත්	=
ධන ඇත්තේ	- ධන + වත්	=

- පෙර පදයේ අග ඉ, ඊ, උ, ඌ යන ස්වරයකින් අවසන් වූ විට ඇත්තේ ය යන අර්ථය සඳහා මත් ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

රුව ඇත්තේ	- රූ + මත්	=
ඉසුර ඇත්තේ	- ඉසුරූ + මත්	=
දිරිය ඇත්තේ	- දිරි + මත්	=
නුවණ ඇත්තේ	- ධී + මත්	=

3.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. සැප ඇත්තේ -
2. කීර්තිය ඇත්තේ -
3. වේග ඇත්තේ -
4. බල ඇත්තේ -
5. ශක්ති ඇත්තේ -
6. රස ඇත්තේ -
7. ප්‍රයෝජන ඇත්තේ -
8. බුද්ධි ඇත්තේ -

4. අට්‍රි ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය හුරු වූයේ යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

කළුවට හුරු වූයේ	- කළු + අට්‍රි	=
මෙලෙකට හුරු වූයේ	- මොලොක් + අට්‍රි	=

- ප්‍රදේශය යන අර්ථය සඳහා ද යෙදේ.

ඉග ප්‍රදේශය	- ඉග + අට්‍රි	=
තුනු ප්‍රදේශය	- තුනු + අට්‍රි	=

4.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. ඉහ ප්‍රදේශය -
2. දිග ස්වභාවය -
3. කර ප්‍රදේශය -

5. තර , තම ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය වැඩි බව අර්ථය දීම සඳහා යෙදේ.
- මෙහි දී දෙකකින් එකක් වැඩි බව හැඟවීම සඳහා තර ප්‍රත්‍යය යෙදෙන අතර සියල්ලෙන් ම වැඩි බව හැඟවීම සඳහා තම ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

උදාර ගුණ ඇති දෙදෙනකු අතුරින් වැඩි තැනැත්තා	- උදාර + තර	=
උදාර ගුණ ඇති සියලු දෙනා අතුරින් වැඩි	- උදාර + තම	=
පව් කරන දෙදෙනකු අතුරින් වැඩි තැනැත්තා	- පාප + තර	=
පව් කරන සියල්ලන් අතුරින් වැඩි තැනැත්තා	= පාප + තම	=

5.1 මේ අදහස සඳහා සුදුසු තද්ධිත පදය බැගින් ලියන්න.

1. දෙදෙනකු අතුරින් ශ්‍රේෂ්ඨයා -
2. සියල්ලන් අතුරින් ශ්‍රේෂ්ඨයා -
3. දෙකක් අතුරින් වඩා මිහිරි -
4. සියල්ල අතුරින් වඩා මිහිරි -

6. ඉක ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ඊට අයත් යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

නගරයට අයත්	- නගර + ඉක	=
ව්‍යාපාරයට අයත්	- ව්‍යාපාර + ඉක	=
තමාට අයත්	- පුද්ගල + ඉක	=
මුල් වූ කරුණට අයත්	- මූල + ඉක	=

6.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. පුරාණ කාලයට අයත් -
2. රසායනයට අයත් -
3. සංස්කෘතියට අයත් -
4. ගෝත්‍රයට අයත් -
5. සමාජයට අයත් -

7. ඉති ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ස්වල්පය යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

පැන් ස්වල්පය	- පැන් + ඉති	=
කුඩා කැන	- කැන් + ඉති	=
ඉතා ම පොඩි	- පොඩි + ඉති	=

7.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. කුඩා කැබලි -
2. ඉතා ම සුඟ -
3. කැඳ ස්වල්පයක් -
4. කුඩා කිහිප්න -

8. ආණ , අණ , අණි ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ගෞරවාර්ථය සඳහා යෙදේ.

ගරු කටයුතු පියා	- පිය + ආණ	=
ගරු කටයුතු පුතා	- පුත් + අණ	=
ගරු කටයුතු දුව	- දූ + අණි	=

8.1 මේ අදහස සඳහා සුදුසු තද්ධිත පදය බැගින් ලියන්න.

- 1. ගරු කටයුතු රජතුමා -
- 2. ගරු කටයුතු සොහොයුරා -
- 3. ගරු කටයුතු බෑනා -
- 4. ගරු කටයුතු මව -

9. ඊය , ඒය ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය එයට අයත් ය යන අර්ථය සඳහා යෙදේ. ඒ හැර වෙනත් අර්ථ සඳහා ද යෙදේ.

- ස්වදේශයට අයත් වූයේ - ස්වදේශ + ඊය =
- දේශයට අයත් වූයේ - දේශ + ඊය =
- කාර්යාලයට අයත් වූයේ - කාර්යාලය + ඊය =
- පාපයට අයත් වූයේ - පාප + ඊය =
- ලංකාවට අයත් වූයේ - ලංකා + ඒය =

9.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

- 1. සතුට ඇති කරන -
- 2. ප්‍රදේශයට අයත් -
- 3. මරණයට තුඩු දෙන -
- 4. සාධනය කළ යුතු -
- 5. විදේශයට අයත් -

10. ආ ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය බව යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

- මිහිරක් ඇති බව - මිහිරි + ආ =
- හැකියාවක් ඇති බව - හැකි + ආ =
- ආදියාවක් ඇති බව - ආදි + ආ =

10.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

- 1. නිහඬ බව -
- 2. බැඳීමක් ඇති බව -
- 3. අඩන බව -
- 4. නම්‍යතාවක් ඇති බව -

11. තා ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය භාවාර්ථය හා සමුභාර්ථය සඳහා යෙදේ.

- මුදු බව - මුදු + තා =
- සුහදු බව - සුහදු + තා =
- ජන සමූහය - ජන + තා =

11.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

- 1. දුර්වල බව -
- 2. අවශ්‍ය බව -
- 3. ශූර බව -
- 4. විශේෂ බව -
- 5. දුබල බව -

12. අස් , අත් ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ස්වාර්ථයේ (එය ම යන අර්ථයේ) යෙදේ.

සිසිල ම	- සිසිල + අස්	=
මුදුන ම	- මුදුන + අත්	=

12.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. වරල ම -
2. මුහුළ ම -
3. සවන ම -
4. නුවන ම -

- ඉහත දැක්වූ තද්ධිත ප්‍රත්‍යයවලට අමතරව ව්‍යවහාරයේ පවතින තවත් තද්ධිත ප්‍රත්‍යය ඇත. මේ ඒවායින් කීපයකි.

1. අටු - ඉතා හරය ඇති - අර + අටු -
2. අළ - හිස ප්‍රදේශය - ඉස් + අළ -
3. ඛ - ගැඹුරු දිය පෙදෙස - දිය + ඛ -
4. නු - ඉන්ද්‍රියාවට අයත්/සම්බන්ධ - ඉන්ද්‍රියා + නු -
5. ක - ජාතියට අයත් - ජාති + ක -
6. ත්ව - ප්‍රවීණ බව - ප්‍රවීණ + ත්ව -
7. ය - සුන්දර බව - සුන්දර + ය -
8. වන්ත - ගුණය ඇති - ගුණ + වන්ත -
9. තන - පෙර කාලයට අයත් - පුරා + තන -
10. ඊන - කාලයට අයත් - කාල + ඊන -
11. ඉෂ්ඨ - වඩා පාපී වූයේ - පාප + ඉෂ්ඨ -

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. මේ වාක්‍යවල ඇති තද්ධිත පද උපුටා ලියන්න.

- i. දිගටි මුහුණක් ඇති නැට්ටුවා සිය ඉඟටිය ලෙළවා රැගුම් පෑවේ ය.
- ii. ලක්දිවට පැමිණි විදේශිකයෝ පෞරාණික ශ්‍රී විභූතිය දැක සතුටු වූහ.
- iii. ගුරුතුමිය සිගින්තාට අලංකාර මල් කිහිපයක් තැගී කළා ය.
- iv. රූමත් යුවතිය සිය වරලස විදහා ගෙන විනිශ්චය මණ්ඩලය හමුවට පැමිණියා ය.
- v. කැහැටු බල්ලා මඩුව තුළ වකුටු වී තිඳයි.

2. පහත දැක්වෙන ඡේදයේ ඉරි ඇඳි පද වෙනුවට තද්ධිත පද යොදා ලියන්න.

නොබෝදා විදේශ රටවලින් පැමිණි තැනැත්තෝ පුලතිසිපුර නැරඹීමට ගොස් එහි වූ ගලින් ම නිමැවුණු ප්‍රතිමා ද රනින් ම කළ ප්‍රතිමා ද දැවයෙන් කරන ලද රාජ මන්දිර ද බලා පසුව පැරකුම් සමුදුර වෙතට ගොස් එහි සිසිල ම විඳ ආදි ශ්‍රී ලාංකිකයාගේ අතිශය උදාර බව ද විශිෂ්ට ධෛර්යය ඇති බව ද යන ගුණ පිළිබඳව ප්‍රශංසා මුඛයෙන් කථා කළහ.

3. මේ තද්ධිත පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

සිගිනි, රජතමය, බලවත්, නැවියා, දොරටුව, සුහදනා, නැගණියෝ, නැකියා

තද්ධිත - ක්‍රියාකාරකම්

01. 'අ' කොටසේ එන තද්ධිත නාමයන්ගේ නාම ප්‍රත්‍යය ගැලපෙන අයුරින් 'ආ' කොටසින් තෝරන්න.

අ කොටස	ආ කොටස	
	නාම	ප්‍රත්‍යය
1. ගැටලු	මුදු	රිය
2. ග්‍රාමීය	මිහිරි	අටු
3. ඉසුරුමක්	දිය	අස්
4. වරලස	ගැට	තා
5. මුදුනා	හර (අර)	අට්
6. දියනා	වරල	වත්
7. අරටු	ග්‍රාම	මත්
8. කරට්	පින්	තර
9. පින්වත්	කර	ලු
10. මිහිරිතර	ඉසුරු	ඉති

02. දී ඇති උපකාරක පද ඇසුරින් තනා ගත් තද්ධිත පද යොදා ප්‍රහේලිකාව පුරවන්න.

හරහට

1. වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ
4. බොහෝ කල් පවත්නා
6. නිරුක්ත + ඉක
8. අතිශයින් පාපී
9. ජනපදයට අයත්
12. කළුවට හුරු
14. දුවයෙන් නිමවන ලද්දේ
15. සුභ + ඉති

1		ඨ	2				10		11
					3				
							12	ළ	
	4	ච්			න				
			න					13	
	5			7					
6			ති			14		ම	
		ණ							
			8						
			පා						
9		ප					15		

පහළට

2. එයට ආසන්න
3. පෙර දිගට අයත්
5. තරුණ + ය
7. විකල්ප + ඉක
10. දින + ඉක
11. ඉඟ ප්‍රදේශය
13. යකඩින් නිමවන ලද්දේ

තද්ධිත, ප්‍රකෘති සහ ප්‍රත්‍ය - පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න

12. මිනිසාගේ යන පදයේ ප්‍රකෘතිය හා ප්‍රත්‍යය වෙන් කළ විට නිවැරදි ව දැක්වෙන්නේ කෙසේ ද?
 (1) මිනි + සාගේ (2) මිනිසා + ගේ (3) මිනිස් + ආගේ (4) මිනිසා + අගේ 2016 O/L
12. 'අසමන්' යන ක්‍රියා පදයේ 'අස' යනු,
 (1) ධාතු ප්‍රකෘතියකි. (2) ප්‍රත්‍යයකි. (3) නිපාතයකි. (4) විශේෂණයකි. 2017 O/L
12. 'ප්‍රසංග + ඉක' යන ප්‍රකෘතිය හා ප්‍රත්‍යය එක් වූ විට නිවැරදි ව දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
 (1) ප්‍රාසංගික (2) ප්‍රසංගික (3) ප්‍රාසංගික (4) ප්‍රසංගික 2018 O/L
14. 'සමාජ + ඊය' යන ප්‍රකෘතිය හා ප්‍රත්‍යය එක් වූ විට නිවැරදි ව දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
 (1) සමාජීය (2) සාමාජීය (3) සමාජසීය (4) සාමාජසීය 2018 O/L

17. ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම

- ප්‍රත්‍යයාර්ථ ඔව්ද හෙවත් ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම සිංහල භාෂාවෙහි පද සෑදෙන ක්‍රමයකි.
- ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම යන යෙදුම සෑදී ඇත්තේ (ප්‍රත්‍යය + අර්ථ) යන පද දෙක එක් වීමෙනි. ඒ අනුව ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම යනු ප්‍රත්‍යය නිසා අර්ථ ගැන්වෙන නාම යන්න යි.
- ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම සඳහා කුමාරතුංග මුනිදාස මහතා භාවිත කළේ ප්‍රත්‍යය සංග්‍රහ නාම යන වචන ය. ඒ සඳහා ම සිංහල භාෂාව නම් ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයේ නියෝගී පී. පෙරේරා පියතුමා සඳහන් කර ඇත්තේ ප්‍රත්‍යයාර්ථ ඔව්ද හෙවත් පසරුත් සද යන්න යි.
- ප්‍රත්‍යය භාවිතයෙන් අර්ථ ගැන්වීමට භාෂාවෙහි මුල් වන්නේ නාම ප්‍රකෘති හා ධාතු ප්‍රකෘති යන භාෂාංග දෙක ය. නාම ප්‍රකෘතියක් යනු නාම පදයකට මුල් වන කොටස යි. ධාතු ප්‍රකෘතියක් යනු ක්‍රියා පදයකට මුල් වන කොටස යි. මේ භාෂාංග දෙක සඳහා කිසියම් ප්‍රත්‍යය එක් වීමෙන් නාමාර්ථයක් ලැබේ නම් ඒවා ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම වේ. සිංහල භාෂාවේ ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම දෙකොටසකි.

1. නාම ප්‍රකෘතියකට ප්‍රත්‍යයක් එක් වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම -කදුදිකු.....
2. ආඛ්‍යාත ප්‍රකෘතියකට ප්‍රත්‍යයක් එක්වීමෙන් සෑදෙන ප්‍රත්‍යයාර්ථ නාම -කුකුළු.....

තද්ධිත

- තද්ධිත යනු (තත් + හිත) යන පද ඇසුරෙන් සෑදුණකි. තත් + හිත යන්නේ අර්ථය ඒ හා යෙදුණු ඊට යෝග්‍ය වූ යන්න යි. එක් නාම ප්‍රකෘතියකට ප්‍රත්‍යය එක් කළ විට තැනෙන නාම පදය මුල් පදයට අනුරූපව සකස් වන නිසා එම ක්‍රියාවලිය තද්ධිත යනුවෙන් හඳුන්වා තිබේ. මේ තද්ධිත යන්න අපේ ඔසට ලැබී ඇත්තේ සංස්කෘත හා පාලි විශරණ රීති ඇසුරෙනි.
- තද්ධිත නාම සකස් කර ගත හැකි තද්ධිත ප්‍රත්‍යය යෙදුණු පද දාහතරක් සිදුත් සඟරාවේ දැක්වේ. අනතුරුව එබඳු ප්‍රත්‍යය 23ක් කුමාරතුංග මුනිදාස මහතා ඉදිරිපත් කර තිබේ. ඒ මෙසේ ය.

ඉ, මුවා, මය, වත්, මත්, තර, තම, ඉති, අට්, අටු, අස්, අත්, ඔ, හා, ආණ, අණු, අණි, අ, එක්, උ, අළ, ආ, උතු

1. ඉ ප්‍රත්‍යය

i. එහි වූයේය යන අර්ථය - භූතාර්ථය		
ගමෙහි වූයේ ගැමි	- ගමි + ඉ	-ගැමි.....
රටෙහි වූයේ	- රටි + ඉ	-රැටි.....
ii. එහි නියුතු වූයේ යන අර්ථය - නියුක්තාර්ථය		
තොටෙහි නියුතු වූයේ තොට්	- තොටි + ඉ	-තොට්.....
දහමෙහි නියුතු වූයේ	- දහමි + ඉ	-දැහැමි.....
අයකමෙහි නියුතු වූයේ	- අයකමි + ඉ	-අයකැමි.....
නැවෙහි නියුතු වූයේ	- නැවි + ඉ	-නැව්.....
iii. එය දුනී යන අර්ථය - ජානනාර්ථය		
ශිල්ප ශාස්ත්‍රය දන්නේ	- ශිල්ප + ඉ	-ශිල්පි.....
නැකත් ශාස්ත්‍රය දන්නේ	- නැකත් + ඉ	-නැකැත්.....
iv. එය ම යන අර්ථය - ස්වාර්ථය		
අඳුර ම	- අඳුර + ඉ	-අදුර්.....
මැඳුරෙහි ම	- මැඳුර + ඉ	-මැදුර්.....

2. මුවා , මය ප්‍රත්‍යය

- එයින් කරන ලද එම ස්වභාවය ඇත යන අර්ථය සඳහා යෙදේ

රනින් කරන ලද	- රන් + මුවා	-රන්මුවා.....
	- ස්වර්ණ + මය	-ස්වර්ණමය.....

මැණික්වලින් කරන ලද	- මිණි + මුවා	- මිණිමුවා
	- මාණික්‍ය + මය	- මාණික්‍යමය
සෙලින් කරන ලද	- සෙල් + මුවා	- සෙල්මුවා
	- ගෞල + මය	- ගෞලමය

2.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. යකඩයෙන් කරන ලද - , දුරුණුමය
2. පලිගුවෙන් කරන ලද - , රජුගුණය
3. ඊදියෙන් කරන ලද - , ඊදිමුණ, රජකමය
4. ලියෙන් කරන ලද - , දැවුමුණ, දැවුමය
5. තන්තු ස්වභාව ඇති - , තන්තුවය

3. වත් , මත් ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය දෙක ම ඇත්තේ ය යන අර්ථයෙහි යෙදේ.
- පෙර පදයේ අග අකුර හල් අකුරකින් හෝ අ, ආ, ඵ, ඵ යන ස්වරයකින් හෝ අවසන් වූ කල ඇත්තේ ය යන අර්ථය සඳහා වත් ප්‍රත්‍යය යෙදෙයි.

සිල් ඇත්තේ	- සිල් + වත්	- <u>සිල්වත්</u>
ගුණ ඇත්තේ	- ගුණ + වත්	- <u>ගුණවත්</u>
නුවණ ඇත්තේ	- නැණ + වත්	- <u>නැණවත්</u>
ධන ඇත්තේ	- ධන + වත්	- <u>ධනවත්</u>

- පෙර පදයේ අග ඉ, ඊ, උ, ඌ යන ස්වරයකින් අවසන් වූ විට ඇත්තේ ය යන අර්ථය සඳහා මත් ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

රුව ඇත්තේ	- රූ + මත්	- <u>රූමත්</u>
ඉසුර ඇත්තේ	- ඉසුරූ + මත්	- <u>ඉසුරුමත්</u>
දිරිය ඇත්තේ	- දිරි + මත්	- <u>දිරිමත්</u>
නුවණ ඇත්තේ	- ධී + මත්	- <u>ධිමත්</u>

3.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. සැප ඇත්තේ	- <u>සැපුණුමත්</u>	2. කීර්තිය ඇත්තේ	- <u>කීර්තිමත්</u>
3. වේග ඇත්තේ	- <u>වේගුණුමත්</u>	4. බල ඇත්තේ	- <u>බලවත්</u>
5. ශක්ති ඇත්තේ	- <u>ශක්තිමත්</u>	6. රස ඇත්තේ	- <u>රසුණුමත්</u>
7. ප්‍රයෝජන ඇත්තේ	- <u>ප්‍රයෝජනුමත්</u>	8. මුද්ධි ඇත්තේ	- <u>මුද්ධිමත් / මුද්ධුණුමත්</u>

4. අට් ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය හුරු වූයේ යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

කළු වට හුරු වූයේ	- කළු + අට්	- <u>කළුව්</u>
මෙලෙකට හුරු වූයේ	- මොලොක් + අට්	- <u>මෙලුකුව්</u>

- ප්‍රදේශය යන අර්ථය සඳහා ද යෙදේ.

ඉග ප්‍රදේශය	- ඉග + අට්	- <u>ඉගව්</u>
තුනු ප්‍රදේශය	- තුනු + අට්	- <u>තුනුව්</u>

4.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. ඉග ප්‍රදේශය - ඉගව් / ඉගුණව්
2. දිග ස්වභාවය - දිගව්
3. කර ප්‍රදේශය - කරව්

5. තර , තම ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය වැඩි බව අර්ථය දීම සඳහා යෙදේ.
- මෙහි දී දෙකකින් එකක් වැඩි බව හැඟවීම සඳහා තර ප්‍රත්‍යය යෙදෙන අතර සියල්ලෙන් ම වැඩි බව හැඟවීම සඳහා තම ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

උළාර ගුණ ඇති දෙදෙනකු අතුරින් වැඩි තැනැත්තා	- උළාර + තර	= <u>උළාරතර</u>
උළාර ගුණ ඇති සියලු දෙනා අතුරින් වැඩි	- උළාර + තම	= <u>උළාරතම</u>
පව් කරන දෙදෙනකු අතුරින් වැඩි තැනැත්තා	- පාප + තර	= <u>පාපතර</u>
පව් කරන සියල්ලන් අතුරින් වැඩි තැනැත්තා	- පාප + තම	= <u>පාපතම</u>

5.1 මේ අදහස සඳහා සුදුසු තද්ධිත පදය බැගින් ලියන්න.

1. දෙදෙනකු අතුරින් ශ්‍රේෂ්ඨයා - ශ්‍රේෂ්ඨතර
2. සියල්ලන් අතුරින් ශ්‍රේෂ්ඨයා - ශ්‍රේෂ්ඨතම
3. දෙකක් අතුරින් වඩා මිහිරි - මිහිරිතර
4. සියල්ල අතුරින් වඩා මිහිරි - මිහිරිතම

6. ඉඟ ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ඊට අයත් යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

නගරයට අයත්	- නගර + ඉඟ	= <u>නගරඉඟ</u>
ව්‍යාපාරයට අයත්	- ව්‍යාපාර + ඉඟ	= <u>ව්‍යාපාරඉඟ</u>
තමාට අයත්	- පුද්ගල + ඉඟ	= <u>පුද්ගලඉඟ</u>
මුල් වූ කරුණට අයත්	- මූල + ඉඟ	= <u>මූලඉඟ</u>

6.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. පුරාණ කාලයට අයත් - පුරාණඉඟ
2. රසායනයට අයත් - රසායනඉඟ
3. සංස්කෘතියට අයත් - සංස්කෘතිඉඟ
4. ගෝත්‍රයට අයත් - ගෝත්‍රඉඟ
5. සමාජයට අයත් - සමාජඉඟ

7. ඉති ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ස්වල්පය යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

පැන් ස්වල්පය	- පැන් + ඉති	= <u>පැනිති</u>
කුඩා කැන	- කැන් + ඉති	= <u>කැනිති</u>
ඉතා ම පොඩි	- පොඩි + ඉති	= <u>පොඩිති</u>

7.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. කුඩා කැබලි - කැබලිති
2. ඉතා ම සුඟ - සුගිති
3. කැඳ ස්වල්පයක් - කැඳිති
4. කුඩා කිහිපය - කිහිපිති

8. ආණ , අණ , අණි ප්‍රත්‍යය

- මේ ප්‍රත්‍යය ස්වල්පය යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

ගරු කටයුතු පියා	- පිය + ආණ	= <u>පියාණ</u>
ගරු කටයුතු පුතා	- පුත් + අණ	= <u>පුතාණ</u>
ගරු කටයුතු දුව	- දූ + අණි	= <u>දූණි</u>

8.1 මේ අදහස සඳහා සුදුසු තද්ධිත පදය බැගින් ලියන්න.

1. ගරු කටයුතු රජතුමා - රජතුමා
2. ගරු කටයුතු සොහොයුරා - මහත්මයාණන්
3. ගරු කටයුතු බැහැ - බැහැ
4. ගරු කටයුතු මව - මව

9. රිය , ඒය ප්‍රත්‍යය

• මේ ප්‍රත්‍යය එයට අයත් ය යන අර්ථය සඳහා යෙදේ. ඒ හැර වෙනත් අර්ථ සඳහා ද යෙදේ.

ස්වදේශයට අයත් වූයේ	- ස්වදේශ + රිය	- වස්තුදේශිය
දේශයට අයත් වූයේ	- දේශ + රිය	- දේශිය
කාර්යාලයට අයත් වූයේ	- කාර්යාලය + රිය	- කාර්යාලිය
පාපයට අයත් වූයේ	- පාප + රිය	- පාපිය
ලංකාවට අයත් වූයේ	- ලංකා + ඒය	- ලංකාඒය

9.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. සතුට ඇති කරන - සුඛිය
2. ප්‍රදේශයට අයත් - ප්‍රදේශිය
3. මරණයට තුඩු දෙන - මරණිය
4. සාධනය කළ යුතු - සාධනිය
5. විදේශයට අයත් - විදේශිය

10. ආ ප්‍රත්‍යය

• මේ ප්‍රත්‍යය බව යන අර්ථය සඳහා යෙදේ.

මිහිරිත් ඇති බව	- මිහිරි + ආ	- මිහිරිණ
හැකිසාවක් ඇති බව	- හැකි + ආ	- හැකිණ
ප්‍රේමයාවක් ඇති බව	- ප්‍රේම + ආ	- ප්‍රේමිණ

10.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. හිතඬු බව - හිතඬුණ
2. බැඳීමක් ඇති බව - බැඳිණ
3. අධන බව - අධිණ
4. නම්‍යතාවක් ඇති බව - නම්‍යණ

11. තා ප්‍රත්‍යය

• මේ ප්‍රත්‍යය භාවාර්ථය හා සමුහාර්ථය සඳහා යෙදේ.

මුදු බව	- මුදු + තා	- මුදුතා
සුහඳු බව	- සුහඳු + තා	- සුහඳුතා
ජන සමූහය	- ජන + තා	- ජනතා

11.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. දුර්වල බව - දුර්වලතා
2. අවශ්‍ය බව - අවශ්‍යතා
3. ශූර බව - ශූරතා
4. විශේෂ බව - විශේෂතා
5. දුබල බව - දුබලතා

12. අස් , අත් ප්‍රත්‍යය

• මේ ප්‍රත්‍යය ස්වාර්ථයේ (එය ම යන අර්ථයේ) යෙදේ.

සිසිල ම	- සිසිල + අස්	- <u>සිසිලය</u>
මුදුන ම	- මුදුන + අත්	- <u>මුදුනත්</u>

12.1 පහත එක් එක් අදහස සඳහා යෝග්‍ය තද්ධිත පදය ලියන්න.

1. වරල ම - වරලය.....
2. මුහුළ ම - මුහුළය.....
3. සවන ම - සවනත්.....
4. නුවන ම - නුවනත්.....

• ඉහත දැක්වූ තද්ධිත ප්‍රත්‍යයවලට අමතරව ව්‍යවහාරයේ පවතින තවත් තද්ධිත ප්‍රත්‍යය ඇත. මේ ඒවායින් කීපයකි.

1. අටු - ඉතා හරය ඇති - අර + අටු - අරටු.....
2. අළ - හිස ප්‍රදේශය - ඉස් + අළ - ඉසාළ.....
3. ඔ - ගැමුරු දිය පෙදෙස - දිය + ඔ - දියඔ (දියඔ).....
4. නු - ඉන්ද්‍රියාවට අයත්/සම්බන්ධ - ඉන්ද්‍රියා + නු - ඉන්ද්‍රියානු.....
5. ක - ජාතියට අයත් - ජාති + ක - ජාතීක.....
6. ත්ව - ප්‍රවීණ බව - ප්‍රවීණ + ත්ව - ප්‍රවීණත්ව.....
7. ය - සුන්දර බව - සුන්දර + ය - සුන්දරය.....
8. වන්ත - ගුණය ඇති - ගුණ + වන්ත - ගුණවන්ත.....
9. තන - පෙර කාලයට අයත් - පුරා + තන - පුරාතන.....
10. ඊත - කාලයට අයත් - කාල + ඊත - කාලීන.....
11. ඉෂ්ඨ - වඩා පාපි වූයේ - පාප + ඉෂ්ඨ - පාපීෂ්ඨ.....

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. මේ වාක්‍යවල ඇති තද්ධිත පද උපුටා ලියන්න.

- i. දිගටි මුහුණක් ඇති නැට්ටුවා සිය ඉගටිය ලෙළවා රැගුම් පෑවේ ය.
- ii. ලක්දිවට පැමිණි විදේශිකයෝ පෞරාණික ශ්‍රී විභූතිය දැක සතුටු වූහ.
- iii. ගුරුතුමිය සිහිත්තාට අලංකාර මල් ක්‍රිතිත්තක් තැනි කළා ය.
- iv. රාමන් යුවතිය සිය වරලය විදහා ගෙන විනිශ්චය මණ්ඩලය හමුවට පැමිණියා ය.
- v. කැහැටු බල්ලා මඩුව තුළ වැකුටු වි නිඳයි.

2. පහත දැක්වෙන ඡේදයේ ඉරි ඇඳි පද වෙනුවට තද්ධිත පද යොදා ලියන්න.

නොබෝදා විදේශ රටවලින් පැමිණි තැනැත්තෝ පුලතිසිපුර නැරඹීමට ගොස් එහි වූ ගලින් ම නිමැවුණු ප්‍රතිමා ද රනින් ම කළ ප්‍රතිමා ද දැවයෙන් කිරිති ලද රාජ මන්දිර ද බලා පසුව පැරකුම් සමුදුර වෙතට ගොස් එහි සිසිල ම විඳ ඇඳි ශ්‍රී ලාංකිකයාගේ අතිශය උදාට බව ද විශිෂ්ට ධෛර්යය ඇති බව ද යන ගුණ පිලිබඳව ප්‍රශංසා මුඛයෙන් කතා කළහ.

3. මේ තද්ධිත පද යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.

සිහිති, රජතමය, බලවත්, නැවියා, පොරොටුව, සුහදකා, නැගණියෝ, හැකියා

✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓

තද්ධිත - ක්‍රියාකාරකම් පිළිතුරු

අ කොටස	ආ කොටස	
	නාම	ප්‍රත්‍යය
1. ගැටලු	මුදු	රිය
2. ග්‍රාමීය	මිහිරි	අටු
3. ඉසුරුමක්	දිය	අස්
4. වරලස	ගැට	නා
5. මුදුනා	හර (අර)	අට්
6. දියනා	වරල	වත්
7. අරටු	ග්‍රාම	මත්
8. කරට්	පින්	තර
9. පින්වත්	කර	ලු
10. මිහිරිතර	ඉසුරු	ඉති

1	මු	මු	ය	2	න	ම			10	ආ		11	ඉ
				ද			3	ප්‍රා		හ			ඟ
				ස				වී		12	ක	ල	ට්
	4	ච්	ර	න්	ත	න							
				න							13	අ	
	5	නා			7	වී					යෝ		
6	හි	රු	ක්	කි	ක		14	ද	රු	ම		ය	
		ආ			ල						ය		
				8	පා	ප	ත	ම					
9	ජ	හ	ප	ලි	ක				15	සි	ඟි	හි	

තද්ධිත, ප්‍රකෘති සහ ප්‍රත්‍ය - පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පිළිතුරු

12. ...3.... 2016 o/L

12. ...1.... 2017 o/L

12. | **3**
 | 2018 o/L

14. | **1**
 | 2019 o/L